NPRU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Nakhon Pathom Rajabhat University

NPRU

Nakhon Pathom Rajabhat University

ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนการเจ็บครรภ์

Supparat Wichiantanont

Outline

- ความหมาย ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนการเจ็บครรภ์
- การวินิจฉัย
- การตรวจทางห้องปฏิบัติการ
- ผลกระทบด้านมารดา และทารก
- กรณีศึกษา

ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนการเจ็บครรภ์

Preterm Premature Rupture of Membranes (PPROM)

- ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนเจ็บครรภ์ในอายุครรภ์ที่น้อยกว่า 37 สัปดาห์

Term Premature Rupture of Membranes (PROM)

- ถุงน้ำคร่ำแตกก่อนที่มีอาการเจ็บครรภ์จริง อายุครรภ์ $\geq$ 37 สัปดาห์

ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดอาการน้ำเดินก่อนกำหนดคลอด

- มดลูกขยายตัวมากเกินไป ครรภ์แฝด หรือน้ำคร่ำมาก
- อุบัติเหตุที่กระทบต่อท้อง
- สูบบุหรี่
- ติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ /ช่องคลอด
- มีเลือดออกผิดปกติในระหว่างตั้งครรภ์
- ประวัติคลอดก่อนกำหนดมาก่อน

การวินิจฉัย

การซักประวัติ

- มีน้ำไหลออกมาทางช่องคลอดปริมาณมาก
- น้ำไหลชุ่มหน้าขา หรือเปียกชุดชั้นใน
- ไม่สามารถกลั้นให้หยุดไหลได้
- ไม่มีอาการเจ็บครรภ์ ไม่มีการหดรัดตัวของมดลูก

การวินิจฉัย

การตรวจร่างกาย

- ใส่ Speculum ให้ผู้ป่วยลองไอ (Cough test) แล้วดูว่ามีน้ำไหลออกมาจากปากมดลูกหรือไม่ ถ้าเห็นน้ำไหลออกจากรูปากมดลูกก็แสดงว่า มีถุงน้ำคร่ำแตกจริง

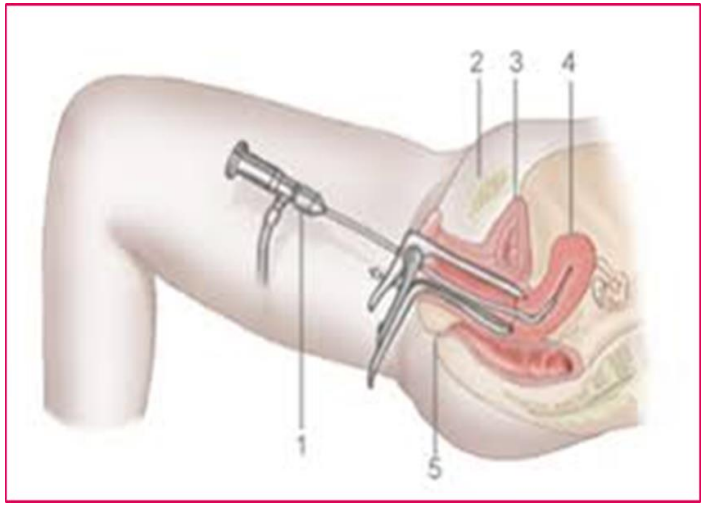

การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

- **Nitrazine paper test :** เป็นสีน้ำเงิน
- **การทดสอบรูปใบเฟิร์น (Fern test)** : รูปใบเฟริน์
- **Nile blue test :** ติดสีแสด
- cough test
- **การฉีดสี**
- **อัลตราซาวด์ (Ultrasound)**

ผลกระทบต่อทารก

- การติดเชื้อ
- การเกิดภาวะหายใจล้มเหลว(Respiratory Distress Syndrome)
- เกิดภาวะขาดออกซิเจน (Fetal distress)
- ภาวะ Oligohydramnios อาจทำให้ทารกในครรภ์เจริญเติบโตช้า

ผลกระทบต่อมารดา

- การติดเชื้อโดยเฉพาะการติดเชื้อที่ถุงน้ำคร่ำ(Chorioamnionitis)
- การคลอดก่อนกำหนด
- ระยะที่ 2 ของการคลอดยาวนาน

การรักษา

- ทดสอบยืนยันว่ามีถุงน้ำรั่วหรือแตกจริง
- ประเมินหาอายุครรภ์ที่แน่นอน
- งดการตรวจภายในใส่ผ้าอนามัยไว้
- เปลี่ยนผ้าอนามัยบ่อยๆ เพื่อป้องกันการติดเชื้อ

ตัวอย่าง

- หญิงไทย อายุ 28 ปี G_2P_1 อายุครรภ์38 wks by date ฝากครรภ์ตามนัดทุกครั้ง
- ให้ประวัติ 2 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล มีน้ำใสๆไหลออกทางช่องคลอด เปื้อนผ้าถุงชุ่ม 2 ผืน ไม่มีอาการเจ็บครรภ์
- ได้รับการวินิจฉัย PROM

ตัวอย่าง

- เสี่ยงต่อภาวะติดเชื้อในโพรงมดลูกเนื่องจากมีการรั่วของถุงน้ำคร่ำ

S: หญิงตั้งครรภ์บอกวามีน้ำใสๆไหลออกจากช่องคลอดประมาณ 2 ชั่วโมงก่อนมาโรงพยาบาล

O: - ผ้าถุงของผู้รับบริการเปียกชุ่ม

- cough test มีน้ำใสๆไหลออกทางช่องคลอด (ไหลตามมือ)

การดูแล

วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันการติดเชื้อในโพรงมดลูก

เกณฑ์การประเมินผล

- อุณหภูมิร่างกาย36.4-37.4 องศาเซลเซียส
- น้ำคร่ำมีลักษณะใส ไม่มีกลิ่นเหม็น
- อัตราการเต้นของหัวใจทารก 110-160 ครั้ง/นาที

การพยาบาล

- อธิบายให้เข้าใจถึงสภาวะของโรคการปฏิบัติตัว
- แนะนำให้ใส่ผ้าอนามัย ประเมินลักษณะน้ำคร่ำ สี กลิ่นของน้ำคร่ำ เพื่อประเมินการติดเชื้อ
- ดูแลให้นอนพักผ่อนบนเตียง
- บันทึกสัญญาณชีพทุก 4 ชั่วโมง

การพยาบาล

- ดูแลความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ เปลี่ยนผ้าอนามัยทุกครั้งที่เปียกชุ่ม เพื่อป้องกันการติดเชื้อ
- ติดตามผลCBC และ UA ตามแผนการรักษาเพื่อประเมินภาวะการติดเชื้อในร่างกาย
- ติดตามอัตราการเต้นของหัวใจทารก
- หลีกเลี่ยงการตรวจทางช่องคลอด

การติดเชื้อที่ถุงน้ำคร่ำ

Chorioamnionitis

- มีถุงน้ำคร่ำแตก หรือรั่ว นานก่อนที่ทารกจะคลอด
- การติดเชื้อในช่องคลอด/ช่องคลอดอักเสบ
- การเจ็บครรภ์คลอดนานเกินปกติ
- มีการตรวจภายในจำนวนหลายครั้งมากระหว่างรอคลอด

อาการถุงน้ำคร่ำอักเสบ

- มีไข้
- ชีพจรเร็วขึ้น
- น้ำคร่ำมีกลิ่นเหม็น
- หัวใจทารกเต้นเร็วขึ้น
- เจ็บครรภ์ มดลูกมีการหดรัดตัวผิดปกติ

ตัวอย่าง

มารดา $G_2P_0A_1L_0$ GA 30 wks by U/S ฝากครรภ์ โรงพยาบาล 2 ครั้ง ฝากครรภ์ครั้งแรก GA 20 สัปดาห์ ได้รับวัคซีน dT 2 เข็ม

ผลตรวจห้องปฏิบัติการ Blood group“A” Rh Positive, Hct 33 %, 36 % , HIV Negative, VDRL Non-reactive HBsAg Negative

ตัวอย่าง

- **แรกรับตรวจภายใน** Cx. 9 cm Eff 100% ML station -2

I=2 นาที D=40 วินาที Intensity ++

- **อัตราการเต้นของหัวใจทารก** = 200 ครั้ง/นาที
- **สัญญาณชีพแรกรับ** T= 38.9 องศาเซลเซียส , P 110 ครั้ง/นาที

R 24 ครั้ง/นาที

การดูแล

- ประเมินทารกในครรภ์โดยการฟังเสียงหัวใจทารก
- ประเมินลักษณะน้ำคร่ำที่ไหลออกทางช่องคลอด
- สังเกตการมีขี้เทาปนในน้ำคร่ำ
- ดูแลให้ออกซิเจน
- จัดให้นอนตะแคงซ้าย เพื่อส่งเสริมการไหลเวียนของเลือดไปสู่

ทารก

การดูแล

- อธิบายการนอนพักบนเตียงไม่ควรลุกเดิน เพื่อป้องกันน้ำคร่ำไหลออกมากขึ้น
- ระมัดระวังการเกิดสายสะดือพลัดต่ำ
- ดูแลให้ปัสสาวะบนเตียง
- ป้องกันสายสะดือพลัดต่ำและสายสะดือถูกกดจากที่น้ำคร่ำเหลือน้อยลง

NPRU

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
NAKHON PATHOM RAJABHAT UNIVERSITY